

**Azınlık Konuları ile ilgili Forum'un 8. oturumunda:
"Kriminal Adalet Sisteminde Azınlıklar"**

Palais des Nations, Geneva, 24-25 Kasım 2015

**Uluslararası Esperanto Birliğinin
(Universala Esperanto-Asocio, [UEA](#))
bildirisi**

Ajanda maddesi 4:

Kriminal Adalet Sistemlerinde azınlıkların ihtiyaçlarına cevap vermede zorluklar.

**Konuşmacı [Stefano Keller](#),
Cenevre Birleşmiş Milletler'de UEA delagasyonunun başkanı.**

Özel Raportör Hanımefendi ve Sayın Başkan,

Benim adım *Stefano Keller* ve meslekdaşarımla birlikte dünyada uluslararası dil *Esperanto*'yu konuşanların derneği *Uluslararası Esperanto Birliğini (UEA)* temsil ediyoruz. Esperanto dünyada son 128 sene¹ boyunca etnik topluluklar arası iletişimde net ve karşılıklı bir anlayış aracı olarak kullanılmış, aynı zamanda da her topluluğu dil açısından eşit zeminde buluşturmuştur.

Ajanda'nın 4. maddesine baktığımızda, Birliğimiz dil denen kavramın kriminal adalet sisteminin her cephesinde, yaşamın her yanında bulunduğunu, ve *Uluslararası İnsan Hakları Deklerasyonu*'nda tüm hakların elde edilmesi açısından bir temel araç olarak ifade edildiği konusuna dikkatlerinizi çekmek istemektedir.²

Birliğimiz ve tüm dünyadaki Esperanto dili konuşmacıları herkesin ana dilini ulusal ve yerel hükümetlerde ve okullarda kullanabilmeleri konusunda destek çalışmaları yürütmektedirler.

Dil engeli azınlıkların kendilerini yeterli şekilde ifade etmelerine ve bu anlamda adil bir yargılama için haklarını savunma konusunda bir engel teşkil etmektedir.

Uluslararası Esperanto Birliđi, BM ve UNESCO ile resmi ilişkiler içerisinde, azınlık ve yerli halkların dil haklarını savunma konusunda çalışmaktadır. Biz siyasi açıdan tarafsız, *tamamen uluslararası*, öğrenmesi kolay, yaşayan, ve etnik topluluklar arası bir iletişim aracı olan *Esperanto* dilini teklif ediyoruz.

Temmuz 2016'da Nitra, Slovakya'da gerçekleşecek olan, 70 ile 80 ülke'den 1,000 ile 2,000 arası katılımcı beklenen [101. Dünya Esperanto Kongresi](#)'nin³ ana teması 'Sosyal Adalet - Dil Adaleti' olacak ve bu konu Esperanto dilinde tartışılacaktır.

[Bu Forum](#)⁴ ile ilgili olarak, tüm katılımcıların tartışmalarımızı izleyebilmelerini sağlayan çevirmenlerimize, yaptıkları çalışmaları ve sağır katılımcılar için yapılan çevirileri için içten teşekkür etmek istiyorum.

UNESCO KONVASYONU'nda belirtildiği gibi bir kişinin anadilini yaşamın her alanında kullanabilmesi temel insan haklarından birisidir.

*2017 yılında, doktor ve dilbilimci, Esperanto dilinin kurucusu Ludwik Zamenhof'un (1859-1917) yüzüncü ölüm yıldönümü kutlamasında UNESCO da ilişkili olacaktır.*⁵

Son olarak, *bu Forum'un tavsiyelerinin son şeklindeki dilin önemi konusuna dikkatlerinizi çekmek istiyoruz.*

Dankon pro via atento - dikkatinizden dolayı teşekkürler.

Stefano Keller, Nicole Margot ve Alain Favre ile birlikte (UEA)

Türkçe çeviri: [Vasil Kadifeli](#)

- 1) "125 years of Esperanto" by Rita IZSÁK, UN Independent Expert on minority issues: <http://www.linguistic-rights.org/esperanto-125/>
- 2) İnsan hakları evrensel beyannamesi: <http://www.ohchr.org/EN/UDHR/Pages/Language.aspx?LangID=trk>
- 3) 101st World Esperanto Congress, Nitra, Slovakia, 23-30 July 2016 <http://www.nitra2016.sk/en/>
- 4) Eighth session of the Forum on Minority Issues on "Minorities in the Criminal Justice System": http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/MinorityIssues/Session8/A-HRC-FMI-2015-1_en.pdf
- 5) <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002352/235205e.pdf>

Français (fr): <http://goo.gl/HJMgsn> (mp3)